

Motion till riksdagen 2025/26:229

av Johnny Svedin (SD)

Ökad kontroll av neuroleptisk medicinering till barn och unga

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att neuroleptisk medicinering till barn och unga endast bör få ges vid psykotiska inslag, styrkt av två oberoende läkares bedömning, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning för att analysera orsakerna till den ökade förskrivningen av neuroleptiska läkemedel till barn och unga och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Användningen av neuroleptiska läkemedel (även kallade antipsykotiska) bland barn och ungdomar har ökat markant i Sverige under de senaste åren. Enligt Socialstyrelsen ökade antalet barn i åldern 13–17 år som hämtade ut dessa läkemedel från 387 till 525 per 100 000 invånare mellan 2012 och 2017. Denna utveckling är oroväckande, särskilt då läkemedlen ofta skrivs ut utan att barnet har en fastställd psykosdiagnos.

En rapport från Socialstyrelsen visar att 28 procent av pojkarna i åldern 13–17 år på LSS-boenden fick antipsykotisk medicin, trots att endast 0,8 procent hade en psykos- eller schizofrenidiagnos. Detta väcker frågor om huruvida förskrivningen sker i enlighet med god klinisk praxis.

Neuroleptika kan orsaka allvarliga biverkningar såsom viktuppgång, metabola förändringar och rörelsestörningar, och dessa biverkningar kan vara särskilt skadliga för barns tillväxt och utveckling. Samtidigt visar rapporter från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) att barn- och ungdomspsykiatri är hårt belastad, vilket kan leda till att läkemedel används som en genväg i brist på personalresurser och terapitillgång.

Mot denna bakgrund föreslås två åtgärder:

1. Neuroleptisk medicinering till barn och unga bör endast tillåtas när ett tydligt psykotiskt tillstånd föreligger, bekräftat av två oberoende specialistläkare. Detta för att öka patientsäkerheten och minska risken för felbehandling.
2. Regeringen bör tillsätta en utredning som kartlägger varför förskrivningen har ökat, hur beslutsfattandet går till i praktiken och vilka faktorer som driver denna utveckling. Det är nödvändigt att säkerställa att barn och ungdomar får evidensbaserad vård som sätter deras långsiktiga hälsa i första rummet.

Johnny Svedin (SD)